

Bennerne af Theatret hengave sig til en aldeles urimelig Overdrivelse, hvorimod man, naar man blev ved Sandheden, sagtens kunde komme tilrette, idet nemlig Sandheden var den, at vort Theater vistnok havde været ganske respectabelt, men at det vilde være urimeligt at opstille det som noget fremragende blandt Europas andre Theatre. Dette vil jeg ikke kalde nogen meget varm Anerkjendelse, men jeg vil tilstaae, at en saadan heller ikke kunde ventes af det ærede Medlem, vistnok af forskjellige Grunde, og hans eget Foredrag syntes ogsaa at vise hen dertil. Han søgte sig saaledes ligesom noget forbittet over, at man, ved at henvisse til Forholdene i England, havde været at sige, at England skulde staae lavt i den Henseende, hvorom her er Tale, og idet han ansøgte, at England stod høit i andre Retninger — hvad der ikke var Tale om, og hvad der altsaa heller ikke kunde være Anledning til at fremhæve — søiede han til: Lad os dog ikke glemme dette over disse usle Theaterforhold. Naar det gjælder om Theatrets hele Tilværelse, naar der er Tale om Noget, som har den største Indflydelse paa dets hele Christensmaade, kan det ikke negtes, at det tyder hen paa en vis Besslaffenhed af Anerkjendelsen, at man mener, at et saadant Udtryk kan være passende for det, der her ligger for. Foruden at Anerkjendelsen saaledes paa ingen Maade kunde siges at være varm, troer jeg imidlertid ogsaa at kunne yttre, at den var fuldstændig urigtig og ubegrundet. Det forholder sig ikke saa, at man passende kan sige om vort Theater, at det har været ganske respectabelt, men at det staaer tilbage for flere andre europæiske Theatre. Ekjendt jeg paa ingen Maade er nogen Ven af Overdrivelsen, maa jeg dog tilstaae, at ligesom jeg finder det uehdigt at overvurdere sit Eget for derimod at undervurdere det Fremmede — Noget, som jeg i Parenthes sagt ikke finder, at vi overhovedet gjøre os synderligt skyldige i; vi gjøre os tværtimod suarere skyldige i det Modsatte — saaledes finder jeg det paa den anden Side ligesaa urigtigt at undervurdere sit Eget for at overvurdere det Fremmede, naar det ligger saa nær for Haanden og klart for Dagen, at man i sit Eget har noget ganske Ualm-

deligt. Hvorledes forholder det sig med denne Sag? Jeg skal blot et Par Døele dvæle ved nogle faa Betragtninger, som vistnok ikke ere nye, men som dog maae faae deres Plads med, naar vort Theater er paa Tale. Dette har i 100 Aar under Indflydelse og Styrelse af den daværende høieste Myndighed havt at opvise en Række af Mesterværker eller fortrinlige Værker, hvad det egentlige Skuespil angaaer, og det baaede i den virkelige Comedie, i Lykspillet og navnlig i Vaudevillen, i en ganske eiendommelig Form, og det har til forskjellige Tider og med forskjellige Sæt af Skuespillere kunnet give en Fremstilling af dem, der fuldkommen har svaret til disse Værkers Betydning. Samtlige disse Værker have derhos ikke blot haaret det kunstneriske Præg fra en sand Digtens Haand, men de have tillige været af en saa ægte national Character, at man kan sige, at den danske Folkcharacter til forskjellige Tider har afføiet sig dert, saaledes at Fremstillingen deraf til enhver Tid har virket tilbage paa Folkelivet selv. Jeg paa-staaer, at der ikke er noget Land, som kan opvise Magen dertil undtagen netop Frankrig, og dette heller ikke ved noget enkelt Theater, men kun igjennem Foreningen af mange Theatre, som det store Land og den store Hovedstad frembyde. Jeg troer derhos, det maa siges, at vort Theater ved Siden deraf i den Tid har frembragt og givet store tragiske Digtværker, ogsaa af sand national og ægte nordisk Character. Disse ere ligeledes bleve givne med forskjellig Besætning; der har været Tider, hvori den har været svagere, og Tider, hvori den har været stærkere, og om vor Tid end skulde høre til den første, have vi dog al Grund til at vente, at det atter vil blive som tidligere, og at ialtfald vore Børn skulde kunne heyrives og begeistres af disse tragiske Digtværker ligesaavel som vi selv og vore Fædre; men dertil fordres rigtignok — det maa jeg ligeledes tilføie i Parenthes, — at man ikke, som det ærede Medlem udtalte i det Foredrag, han holdt iforgaars, møder saaledes i et Theater, at man, fordi en Enkelt af de Spillende ikke har den rette Helteffølelse for at være Helt, medens der er flere, som fuldstændig udføyle